

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Pc/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121248477
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6121248477.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľa: Z. O., H.. XX. XX. XXXX, C. V. XXXXX/XX, XXX XX C. C., zast. JUDr. Mgr. Ivanou Švarcovou, Horná 41, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42187966 proti odporcom: X/ Z.. T. O., H.. XX. XX. XXXX, C. V. XXXXX/XX, XXX XX C. C., 2/ K. O., H.. XX. XX. XXXX, C. V. XXXXX/XX, XXX XX C. C., odporkyne 1/ a 2/ zast. JUDr. Lilianou Smieškovou Kazerooni, Jozefa Vuruma 116/8, 010 01 Žilina, IČO: 53356811, o zapretie otcovstva k dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal určenia, že nie je otcom K. O., H.. XX. XX. XXXX, C. C. C., C. V. XXXXX/XX, z matky Z.. T. O., H.. XX. XX. XXXX, C. C. C., C. V. XXXXX/XX, z a m i e t a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporkyniam 1/ a 2/ trovy konania vo výške 404,58 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd v r a c i a navrhovateľovi zvyšok zloženého preddavku na znalecké dokazovanie vo výške 25,16 Eur.

Súd u p r a v u j e účtáreň Okresného súdu Banská Bystrica, aby navrhovateľovi vrátila 25,16 Eur preddavku zloženého na trovy dôkazu z účtovného záznamu vedeného pod položkou denníka D14 386 2021, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 22. 02. 2021 domáhal určenia, že nie je otcom odporkyne 2/ narodenej z matky - odporkyne v 1/ rade, jeho manželky.

2. Odporkyne 1/ a 2/ žiadali návrh ako bezdôvodný zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie sobášnym listom, rodným listom odporkyne v 2/ rade, spisom 17Pc/1/2021 tunajšieho súdu, znaleckým posudkom z odboru genetika, odvetvie - analýza DNA, Mgr. Marianom Baldovičom, PhD. č. 21/2021, výpoveďou účastníkov, ich zástupcov a zistil tento skutkový stav:

4. Podľa tvrdenia navrhovateľa s odporkyňou v 1/ rade uzatvoril manželstvo dňa XX. XX. XXXX. U oboch sa jednalo o manželstvo prvé. Z manželstva pochádza dieťa - odporkyňa v 2/ rade, nar. XX. XX. XXXX. Dňa 08. 01. 2021 podal na tunajší súd návrh na rozvod manželstva, keď ešte predtým podala návrh na rozvod manželstva odporkyňa v 1/ rade dňa 05. 01. 2021. Konanie sa vedie pod sp. zn. 17Pc/1/2021.

5. Ešte pred podaním návrhu na rozvod manželstva sa v priebehu mesiaca december 2020 dozvedel, že odporkyňa v 1/ rade povedala odporkyni v 2/ rade, že nie je jej biologickým otcom. Z týchto dôvodov

pojal podozrenie, že skutočne nie je biologickým otcom odporkyne v 2/ rade. Mal vedomosť o tom, že v roku 2001 nadviazala odporkyňa v 1/ rade intímny vzťah s Z. U., ktorý býval v dome manžela jej matky. Z uvedených dôvodov sa domáhal vyvrátenia prvej domnienky otcovstva voči odporkyňi v 2/ rade v zmysle ustanovenia § 86 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z.

6. Odporkyne 1/ a 2/ žiadali návrh zamietnuť ako bezdôvodný. Podľa ich názoru je návrh podaný účelovo až šikanózne z dôvodu, aby sa navrhovateľ vyhol svojej zákonnej vyživovacej a zaopatrovacej povinnosti voči odporkyňi v 2/ rade, ktorú si už aj tak dlhodobo neplní.

7. Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že pred uzavretím manželstva s odporkyňou v 1/ rade sa poznali 5 rokov, počas ktorej doby spolu aj intímne žili. Keď mala dcéra 2 roky, pristihol manželku v dome jej matky, ako sa bozkávala s U.. V tej dobe to nebral vážne. V novembri 2020 po tom, čo ho dcéra už vyše jedného roka ignorovala, odporkyňi v 1/ rade povedal, že pravým otcom odporkyne v 2/ rade je A.. U.. Ona sa z toho rozsykala, z čoho usúdil, že má pravdu, resp. ona mu to potvrdila.

8. Odporkyňa v 1/ rade poprela, že by mala intímnu známosť s iným mužom. Bol to navrhovateľ, ktorý ju sústavne kontroloval. Nikdy nepovedala nikomu, že by dcéra nebola jeho. S pánom U. boli v normálnom kontakte.

9. Odporkyňa v 2/ rade poprela, že by jej mama povedala, že nie je dcéra navrhovateľa. Jeho vzťah k nej nikdy nebol dobrý. Na konci základnej školy sa o ňu fakticky prestal zaujímať. V marci 2020 jej začal hovoriť, že ju vydedí a že jej nebude platiť ďalšie štúdium. Jeho správanie sa jej videlo zvláštne a preto naliehala na mamu, aby jej povedala dôvod. Táto jej povedala, že si otec myslí, že nie je jeho dcéra.

10. Svedkyňa B. Š. - sestra odporkyne v 1/ rade, uviedla, že v roku 2003 sa navrhovateľ zaujímal v rozhovore s ňou o to, čo by sa stalo, keby prestal platiť na dieťa výživné. Na záver rozhovoru uviedol, že by si mal dať urobiť testy DNA. Jej sestra - odporkyňa v 1/ rade, jej nikdy nespomínala, že by mala intímnu známosť s iným mužom.

11. V priebehu konania obe strany navrhli vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetiky, odvetvie - analýza DNA. Súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom Mgr. Marianom Baldovičom, PhD.

12. Tento vypracoval znalecký posudok č. 21/2021, ktorého podkladom boli biologické vzorky odobraté navrhovateľovi, odporkyňi v 1/ rade ako aj odporkyňi v 2/ rade. Znaleckým dokazovaním bolo otcovstvo navrhovateľa voči odporkyňi v 2/ rade dokázané s pravdepodobnosťou vyššou ako 99,99 %.

13. Po doručení znaleckého posudku navrhovateľ oznámil súdu dňa 05. 10. 2021, že s ohľadom na výsledok znaleckého dokazovania netrvá na podanej žalobe o zapretie otcovstva.

14. Podľa § 87 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

(3) Ak sa narodí dieťa pred stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva, postačí na to, aby sa manžel matky nepovažoval za otca, ak zaprie svoje otcovstvo na súde. To neplatí, ak manžel s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, alebo ak pri uzavretí manželstva vedel, že je tehotná.

15. Podľa § 29 ods. 1 CMP navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

(3) Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

16. Odporkyňa v 1/ rade súhlasila so späťvzatím návrhu podaním zo dňa 16. 11. 2021.

17. Odporkyňa v 2/ rade nesúhlasila so späťvzatím návrhu. Navrhovateľ podal zjavne nedôvodnú žalobu a začal nemiestnu intervenciu voči nej, svojej vlastnej dcére. Očiernil ju, ako aj svoju manželku, pred

susedmi, kolegami, tretími osobami na základe ničím nepreukázaných tvrdení a domniek 18 rokov starých. Zároveň im znepríjemňuje život aj iným spôsobom, odpojil ich od elektriny, plynu a to v čase, keď sa potrebuje učiť. Zastavenie konania potom nepovažovala za správne, najmä z morálnych a etických dôvodov.

18. Z uvedených dôvodov súd konanie vo veci nezastavil. Vytýčil pojednávanie na deň 12. 01. 2022, na ktoré sa navrhovateľ ako aj jeho právna zástupkyňa nedostavili. Svoju neúčast' ospravedlnili z dôvodu hospodárnosti ako aj zo zdravotných dôvodov.

19. Na pojednávaní odporkyňa v 2/ rade žiadala návrh v plnom rozsahu zamietnuť. Žiadala tiež priznať náhradu trov konania v plnom rozsahu z dôvodu, že v dôsledku návrhu bola nútená sa obhajovať a to aj pred rodinou, či už zo strany otca alebo matky, vypovedať pred políciou, obhajovať sa pred susedmi a tŕpnuť, či sa o tom nedozvedia spolužiaci. Jedná sa jej potom najmä o tú česť. Poukázala tiež na tú skutočnosť, že navrhovateľ vo svojich aktivitách stále pokračuje.

20. Predmetom sporu bol návrh navrhovateľa na zapretie otcovstva k plnoletej dcére - odporkyni v 2/ rade, keď v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 Zákona o rodine je účastníčkou konania aj matka dieťaťa.

21. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

22. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia, ktoré obsahuje v sebe prvú domnienku otcovstva, sa navrhovateľ ako manžel matky dieťaťa narodeného po uzavretí manželstva považoval za jeho otca s tým, že podľa § 86 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. účinného síce po narodení dieťaťa, ale v čase podania návrhu na súd, mohol podať návrh na zapretie otcovstva v lehote 3 rokov, odkedy sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke na súde. Právo na zapretie otcovstva manželom matky nie je právo hmotnoprávnej povahy, jedná sa o určitú podobu žalobného práva, ktoré je potrebné posudzovať podľa zákona účinného v čase podania žaloby na súd. Z tohto pohľadu bolo potrebné aplikovať znenie ustanovenia § 86 ods. 1 v znení účinnom k tomuto dátumu (porovnaj rozhodnutie NS SR 5Cdo/459/2013).

23. Aj keď odporkyne predovšetkým vznášali námietku preklúzie tohto nároku zo strany navrhovateľa, keďže tvrdenie, že nie je otcom odporkyne v 2/ rade uvádzal už skôr než 3 roky pred podaním návrhu na súd, súhlasili v záujme vyriešenia tejto spornej otázky a zamedzenia konfliktov do budúcnosti, aby súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie.

Keďže odporkyňa v 2/ rade bola narodená v čase do 180 dní od uzatvorenia manželstva, navrhovateľovi v takejto situácii stačilo jednoduché zapieracie tvrdenie v rámci súdneho konania, že sa nepovažuje za otca dieťaťa. Povinnosť tvrdenia a s tým súvisiace dôkazné bremeno potom zaťažovalo matku dieťaťa.

24. Znaleckým dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľ je biologickým otcom odporkyne v 2/ rade. V konaní pritom nebolo sporné, že o tom, že je odporkyňa v 1/ rade tehotná, vedel už najmenej od marca roku 2002, pričom pred uzavretím manželstva spolu 5 rokov žili a intímne sa stýkali.

25. Nebolo potom preukázané, že je vylúčené, že nie je otcom odporkyne v 2/ rade, a preto súd jeho návrh ako bezdôvodný zamietol v plnom rozsahu.

26. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný. Odporkyne žiadali priznať od neho náhradu trov konania.

27. Na procesný postup v tomto konaní bolo potrebné aplikovať Civilný mimosporový poriadok zák. č. 161/2015 Z. z.

28. V zmysle jeho ustanovenia § 57 o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd len na návrh keď podľa ustanovenia § 58 citovaného zákona o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

30. Odporkyne 1/ a 2/ boli zastúpené advokátkou JUDr. Lilianou Smieškovou Kazerooni.

31. Táto si vyčíslila trovy konania podaním zo dňa 16. 11. 2021, keď požadovala náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky 655/2004 Z. z. za tieto úkony právnej pomoci:

1. príprava a prevzatie 07. 04. 2021,

2. vyjadrenie zo dňa 13. 04. 2021,

3. porada pred pojednávaním 12. 05. 2021,

4. účasť na pojednávaní 13. 05. 2021,

5. vyjadrenie vo veci zo dňa 16. 11. 201 na výzvu súdu,

za každý úkon vo výške 83,62 Eur + režijný paušál 10,87 Eur, náhradu cestovného na pojednávanie dňa 13. 05. 2021 vo výške 52,16 Eur, náhradu straty času v tento deň za 8 začatých polhodín na ceste Žilina - Banská Bystrica - Žilina vo výške 147,36 Eur (za odporkyňu v 1/ rade).

Za odporkyňu v 2/ rade rovnaké úkony, za každý úkon po 41,81 Eur + režijný paušál 10,87 Eur, náhradu cestovného na pojednávanie 13. 05. 2021 vo výške 52,68 Eur a náhradu straty času na pojednávanie 13. 05. 2021 vo výške 147,36 Eur za 8 začatých polhodín.

32. Súd priznal náhradu trov konania odporkyniam 1/ a 2/ za úkony právnej služby uvedené pod bodmi 1, 2, 4 a 5. Čo sa týka úkonu právnej služby označeného ako porada s klientom je z hľadiska posúdenia účelnosti takéhoto úkonu potrebné vychádzať z celkového vývoja sporu. Účelnosť musí právny zástupca nielen tvrdiť, ale aj hodnoverným spôsobom preukázať. V predmetnom súdnom konaní právna zástupkyňa vykonanie porady s klientom dňa 12. 05. 2021 žiadnym spôsobom nepreukázala. Z uvedených dôvodov súd v rámci trov právneho zastúpenia nepriznal odmenu za tento úkon právnej služby ani k nej prislúchajúci režijný paušál.

33. Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky, základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

34. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v danej veci v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky je 83,62 Eur, čo predstavuje 1/13 výpočtového základu za rok 2021, keďže hodnotu sporu v predmetom konaní nie je možné vyjadriť v peniazoch.

35. Nakoľko právna zástupkyňa v konaní zastupovala dvoch účastníkov s poukazom na ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky sa tarifná odmena znižuje o polovicu na sumu 41,81 Eur násobenú počtom účastníkov, ktorých zastupovala (dvaja), t.j. v sume 83,62 Eur za jeden úkon.

Tarifná odmena za 4 úkony právnej služby tak predstavuje sumu vo výške 334,48 Eur. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 08.03.2018 sp. zn. II. ÚS 137/2018.

36. Výška náhrady výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné, t. j. výška režijného paušálu za 4 úkony právnej služby vykonané v roku 2021 je 43,48 Eur (4 x 10,87 Eur). Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. patrí za jednotlivé úkony právnej služby bez ohľadu na to, koľko klientov advokát zastupuje, nakoľko pri zastupovaní viacerých osôb v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ide o spoločné úkony, a preto náhrada režijného paušálu sa nenásobí počtom klientov ani neznižuje o 20 %, resp. od 01.06.2010 o 50 %. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. 8. 2010, sp. zn. 5Sžo/205/2010)

37. Podľa § 15 vyhlášky, advokát má popri nároku na odmenu aj nárok a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, b) na náhradu za stratu času (§ 17).

38. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

39. Jedna šesťdesiatina výpočtového základu v roku 2021 predstavovala sumu 18,12 Eur.

40. Právna zástupkyňa odporkyň so sídlom advokátskej kancelárie v Žiline sa dňa

12. 05. 2021 zúčastnila pojednávania na tunajšom súde. Za tento úkon si uplatnila náhradu za stratu času vo výške 147,36 Eur (18,12 Eur x 8 začatých polhodín strávených cestou z Žiliny na Okresný súd Banská Bystrica a späť) . Túto jej súd priznal v plnom rozsahu.

41. Pokiaľ požadovala náhradu cestovných výdavkov vo výške 52,16 Eur, pri určení výšky trov súd prihliada len na údaje známe z konania. Strana v konaní má povinnosť trovy konania, ktoré z obsahu spisu nevyplývajú, vyčíslieť a tiež relevantným spôsobom preukázať. Ak má právny zástupca záujem o to, aby mu bolo súdom priznané cestovné je povinný ich preukázať. Súd nespochybňuje, že právna zástupkyňa nejakým spôsobom na pojednávania cestovala. Nakoľko však právna zástupkyňa nepreukázala vznik nároku na cestovné relevantnými listinnými dôkazmi/ nepredložila technický preukaz /, súd jej cestovné v ňou uplatnenej výške nepriznal.

42. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol o povinnosti navrhovateľa nahradiť odporkyniam 1/ a 2/ trovy konania vo výške 404,58,- Eur predstavujúce trovy právneho zastúpenia, ktoré je navrhovateľ v zmysle ustanovenia § 263 ods. 1 CSP povinný zaplatiť právnej zástupkyňi odporkyň.

43. V predmetnom konaní bola dňa 26. 05. 2021 ako preddavok za účelom vypracovania znaleckého posudku zložená navrhovateľom suma 600,- Eur. Konečné vyúčtovanie znaleckého predstavuje sumu 574,84 Eur. Vzhľadom na to, že konanie bolo právoplatne skončené, rozhodol súd o vrátení nespotrebovanej časti zloženého preddavku v sume 25,16 Eur navrhovateľovi. Na vrátenie zloženého preddavku upravil súd účtáreň súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto ho urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- i) právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).